

Ügyszám: NAIH/2017/ 451 /J
NAIH/2017/453 /J
NAIH/2017/454 /J
NAIH/2017/455 /J
Ügyintéző: dr. Bíró J.
Hiv. szám: JEF/16356 //2016-NFM

dr. Borsos-Papp Natália főosztályvezető részére

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

jogifo@nfm.gov.hu
peter.fricz-molnar@nfm.gov.hu
margit.ildiko.toth@nfm.gov.hu

Tisztelt Főosztályvezető Asszony!

A pilóta nélküli légi járművekről szóló előterjesztésben véleményezésre megküldött

- az egyes légi közlekedéssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló kormányrendelet
- a pilóta nélküli légi járművekről szóló NFM rendelet
- a magyar légtér légi közlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet módosításáról szóló NFM rendelet
- a gyermekjátékok biztonságáról szóló 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet módosításáról szóló NGM rendelet

tervezetét kézhez vettem.

Hatóságunk egyetért a pilóta nélküli légi járművekre vonatkozó jogi szabályozás megalkotásának szükségességével. 2014. novemberében ajánlást bocsátottunk ki a drónokkal végzett adatkezelés adatvédelmi követelményeiről, mely Hatóságunk honlapján a http://naih.hu/files/ajanlas_dronek_vegleges_www1.pdf címen olvasható. A hivatkozott ajánlásban foglaltak megismétlése nélkül, a tervezett végrehajtási joganyaggal összefüggésben a következő észrevételeket teszem:

Álláspontunk szerint nem fogadható el a szabályozás rendezőelvéként az előterjesztés vezetői összefoglalójának azon kitétele amely szerint „[...] tervezet nem tér ki adatvédelmi kérdésekre, hiszen az nem a közlekedésért felelős miniszter feladata [...]”. Az előterjesztés nem jelöli meg, hogy melyik minisztériumnak kellene a légi közlekedéssel kapcsolatos adatkezelést szabályoznia. Tartunk attól, hogy ha a nemzeti fejlesztési miniszter elmulasztja e tárgykör szabályozását, akkor az szabályozatlanul fog maradni, hiszen nincs olyan minisztérium kijelölve, amely valamennyi ágazat adatkezelési és adatvédelmi szabályait előkészítené, hanem ez ágazatonként az adott ágazat miniszterének feladata és felelőssége. Ha a honvédelmi, rendvédelmi, illetve nemzetbiztonsági szempontok megjeleníthetők az egyeztetésre bocsátott szabályozásban, akkor

véleményünk szerint az állampolgárok információs jogainak védelmével összefüggő szabályok megalkotásának sem lehet akadály. Az Lt. 74. § (3) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján a pilóta nélküli légi járművek repülésével, üzemeltetésével és az ilyen vezetők képzésével kapcsolatos adatvédelmi relevanciájú szabályok túlnyomó többsége megalkotható. Ezért javasoljuk a tervezetek alábbiakban részletezendő adatvédelmi szabályokkal való kiegészítését, ha nincs más törvényi felhatalmazás, amely alapján az adatvédelmi vonatkozású részterületeket szabályozni lehetne.

Szabályozási javaslatunk a következők:

- A tervezett szabályozás a tömegük alapján sorolja osztályokba a drónokat és ezzel összefüggésben differenciál. Ám adatvédelmi szempontból nem az a lényeges, hogy a drón milyen tömegű, hanem az, hogy felszerelték-e képfelvételre, illetve képközvetítésre alkalmas eszközzel és ha igen, az eszköz milyen felbontású és érzékenységű képérzékelővel, valamint optikával rendelkezik. Ezért javasoljuk a tervezett szabályozást ennek megfelelően is differenciálni (milyen távolságra közelíthet meg valakit illetve belterületi ingatlan a drón az érintett személy, illetve az ingatlan használatára jogosultnak a hozzájárulása nélkül), továbbá a nyilvántartásba vett drónok esetén javasoljuk a hatósági nyilvántartás adatkörét ezzel is kiegészíteni.
- A miniatürizálás előrehaladtával várható, hogy a 250 gramm tömegű drónokon is elhelyezhetővé válnak nagy teljesítményű megfigyelőeszközök, ezért az ebbe a tömegtartományba eső drónok szabályozás hatálya alól való kivételét csak azoknak a drónoknak esetében tartjuk elfogadhatónak, amelyek nem rendelkeznek nagy felbontású képfelvételre, illetve továbbításra alkalmas kamerával, vagy amelyek repülése csak a kezelő közelében (<30 méter távolságig) lehetséges.
- A tervezet elsősorban a magáncélú drónhasználatra fókuszál. Emellett az állami szférában is ki kellene jelölni a drónok megfigyelési, valamint egyéb felhasználásának kereteit. Például a lehetséges adatkezelési célokat, adatmegőrzési időket, a felhasználás feltételeit, a „másodlagos felhasználás” törvényes kereteit stb.
- Megfontolandó lenne, hogy a sajtó bizonyos könnyítéseket kaphasson a tervezett korlátozásokat illetően. Természetesen nem a „paparazzik” munkájának elősegítése a cél, de a védett vezetőkkel és rendezvényekkel kapcsolatos korlátozások a demokratikus közvélemény tájékoztatása, a véleményszabadság és a közérdekű adatok nyilvánosságának elősegítése érdekében talán részben feloldhatók vagy könnyíthetők lennének.
- Egyetértünk azzal a tervezett szabállyal, amely szerint a drónnal napkelte-től napnyugtáig lehetséges repülni és a drónt festéssel jól láthatóvá kell tenni. Ez azért lényeges, mert egy halk és a környezetébe olvadó drón könnyen felhasználható lenne jogsértő megfigyelésre, vagy illegális titkos információgyűjtő eszközök észrevétlen telepítésére.
- Kérdés, hogy miképp érvényesítheti valaki az információs önrendelkezési jogból következő tájékoztatási és törlési jogát, ha úgy véli, hogy törvénysértő módon megfigyelték. Elsősorban az okozza a problémát, hogy a levegőben lebegő vagy mozgó drónról gyakran nem lehet megállapítani azt, hogy ki, honnan irányítja azt. Ezért egyetértünk azzal, hogy a drónpilóta drónreptetés közben legyen kötelező ruházatán elhelyezett piktogrammal jelezni e minőségét. Ugyanakkor jelezzük, hogy ez az előírás könnyen kijátszható, ha a jogszabály

nem határozza meg a drón piktogram formáját, színét és kötelező legkisebb méretét, valamint nem határozza meg, hogy a piktogrammal ellátott ruhadarabot jól látható módon kell viselni.

- Bár ez törvényi szabályozást igényel, de jelezzük, hogy indokolt lenne olyan rendszert kialakítani, amely lehetővé teszi a drónpilóta beazonosítását adott drónrepüléssel összefüggésben. Az általunk preferált megoldás szerint ez olyan módon lenne lehetséges, ha fejlett megfigyelőeszközzel felszerelt drónt csak olyan személy reptethetne, akit nyilvántartásba vettek és egyedi azonosítóval láttak el. Ha a jogszabály előírná azt, hogy az egyedi azonosítóval rendelkező drónpilóta a drónreptetés során az azonosítóját is viselje a ruházatán, az jogsértő drónhasználat esetén megkönnyítené a pilóta beazonosítását.

- Javasoljuk még az adatkezelési jogi, adatvédelmi ismeretek beépítését a drónpilóták képzési tematikájába és a vizsgakövetelményeik közé.

Budapest, 2017. január „ 16 „

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár